

Rajavartiolaitoksen esikunta
Raja- ja meriosasto

27.06.2024

VN/26422/2023

RVLE; Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta ulkomaalaislain muuttamiseksi (säilöönotto ja maahantulokielto)

Sisäministeriö on pyytänyt Rajavartiolaitokselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain (301/2004) muutoksista. Muutoksilla lisätään mahdollisuuksia ottaa ulkomaalainen säilöön yleisen järjestyksen ja yleisen turvallisuuden vaarantamisen vuoksi, pidennettäisiin säilöönoton enimmäiskestoja sekä uudistettaisiin maahantulokieltoa koskevaa sääntelyä. Rajavartiolaitoksen esikunta, joka toimii myös sisäministeriön rajavartio-osastona, lausuu asiassa kunnioittaen seuraavaa.

Ehdotetuilla muutoksilla pyritään säilöönoton tehokkaampaan käyttöön maassa laittomasti oleskelevien henkilöiden palautusten tehostamiseksi ja pyritään edistämään yleisen järjestyksen ja yleisen turvallisuuden sekä kansallisen turvallisuuden turvaamista yhteiskunnassa. Lisäksi maahantulokieltoa koskevan sääntelyn uudistamisella pyritään ennalta estämään maahanmuutto- ja turvapaikkajärjestelmän hyväksikäyttöä ja torjumaan turvallisuuteen liittyviä uhkia. Rajavartiolaitoksen esikunta pitää esityksen tavoitteita kannatettavina.

Rajavartiolaitoksen esikunta toteaa, että lisäämällä lakiin mahdollisuus säilöönottoon yleisen järjestyksen ja yleisen turvallisuuden perusteella sekä maahantulokiellon määräämiseen Suomen ulkopuolella oleskeleville henkilöille kyetään entistä paremmin varautumaan sisäiseen turvallisuuteen kohdistuviin turvallisuusuhkiin. Yleistä järjestystä ja yleistä turvallisuutta tai kansallista turvallisuutta vaarantavien henkilöiden määräämisellä maahantulokieltoon ja mahdollisten oleskelulupien peruuttamisella ennen maahan saapumista voidaan tehokkaammin estää näiden henkilöiden saapuminen paitsi Suomen mutta myös muiden jäsenvaltioiden alueelle. Rajavartiolaitoksen esikunta yhtyy myös esitysluonnoksessa esitettyyn kantaan (s. 45) siitä, että säilöönottoajan pidentämisellä voidaan parantaa mahdollisuuksia poistaa maasta niitä yksilöitä, joiden maasta poistamisessa voi esiintyä haasteita.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia Rajavartiolaitoksen ja poliisin toimivaltaan maasta poistamista koskevassa päätöksenteossa ja maahantulokiellon määrittämisessä. Ehdotetun ulkomaalaislain 151 §:n 2 momentin mukaan nämä viranomaiset voisivat päättää ulkomaalaisen käännästä riippumatta siitä, kuinka käännytettävä henkilö on oleskellut Suomessa. Lisäksi Rajavartiolaitos ja poliisi voisivat 151 §:n 3 momentin mukaan määrätä nykyisen kahden vuoden mittaisen maahantulokiellon sijasta enintään viiden vuoden mittaisen maahantulokiellon. Yli viiden vuoden mittaisten maahantulokiellojen määrittämiseen toimivalta olisi edelleen Maahanmuuttovirastolla. Rajavartiolaitoksen esikunta toteaa, että maahantulokielloihin liittyvä toimivallan lisäämisen voidaan katsoa sujuvoitettavan maastapoistamisprosesseja sekä vähentävän joissain tapauksissa tarvetta turvaamistoimien käyttämiseen silloin, kun kaikki maastapoistamiseen liittyvät päätökset voidaan tehdä saman viranomaisen toimesta. Rajavartiolaitoksen esikunta pitää edellä mainittuja muutoksia kannatettavina.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikön sijainen
Kenraalimajuri

Matti Sarasmaa

Ylitarkastaja

Sara Sairanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 27.06.2024 klo 14:42. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

JAKELU Sisäministeriön maahanmuutto-osasto

TIEDOKSI RVLE raja- ja meriosasto
RVLE oikeudellinen osasto